

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 6 | červen 2020

- 2 O čem se mluví... o plánu udržitelné městské mobility
s náměstkem primátora Petrem Kvašem

- 3 Sdílená kola už mohou využívat také Pardubáci

- 4 Město uleví provozovatelům letních zahrádek

- 4 V Rosicích roste lávka pro pěší a cyklisty

- 5 Zelená pro centrální dílny a městskou galerii ve mlýnech

Pardubice

O čem se mluví...

... o plánu udržitelné městské mobility s názvem ParduPlán s náměstkem primátora Petrem Kvašem

Pardubická radnice pracuje na novém plánu udržitelné městské mobility s názvem „ParduPlán“. Strategický dokument, který nastaví rozvoj dopravy v Pardubicích v následujících desetiletích, pracuje s otázkou, co je třeba změnit, upravit či nově vybudovat. Červnový úvodník proto patří náměstkovi, v jehož gesci je právě doprava, Petru Kvašovi.

Proč město ParduPlán zpracovává a co si od něj slibuje?

Doprava ve městě má zásadní vliv na život jeho obyvatel, a je proto důležité ji spravovat tak, aby nám byla dobrým sluhou. Efektivní městský dopravní systém je totiž pro zdravý ekonomický a společenský rozvoj života ve městě nezbytný. Základem plánu je podrobná analýza dopravy, jejíž součástí jsou průzkumy všech cest na území města, sběr dat, zapojení veřejnosti a tvorba modelu dopravy. Jeho cílem pak je bezpečná, efektivní a k životnímu prostředí šetrná doprava ve městě.

S jakým časovým výhledem plán počítá?

Dokument se zpracovává na následujících patnáct let. Krátkodobý horizont bude řešit pětiletý akční plán, který si lze představit jako seznam dopravních projektů

seřazených podle priority. Seznam projektů bude navázán na rozpočet města.

Zpracování plánu udržitelné mobility je také od roku 2021 nutnou podmínkou pro čerpání evropských finančních prostředků.

Ano, tato podmínka vyplývá z požadavků Evropské komise, které platí pro všechna města nad 40 tisíc obyvatel. Finanční prostředky však nejsou jediným důvodem zpracování – město dlouhodobě potřebuje koncepční dokument, který zajistí udržitelný rozvoj dopravy a efektivní využití finančních prostředků města.

Jakými druhy dopravy se ParduPlán zabývá?

Plán udržitelné městské mobility se bude zabývat všemi druhy dopravy ve městě – ať už se jedná o dopravu hromadnou nebo individuální, nákladní, nemotorovou, nebo také o dopravu v klidu (parkování) – zaměří se na všechny stávající problémy a budoucí výzvy a navrhne jejich řešení.

Kolik bude zpracování dokumentu stát peněz a kdo na něm pracuje?

Zpracování Plánu udržitelné mobility potrvá přibližně 2 roky a bude město stát 3,36 milionu. Pracuje na něm externí společnost UDIMO s.r.o., která má se zpracováním plánů mobility v ČR dlouholetou zkušenost. Jde o ostravskou firmu a její

„neznalost“ Pardubic je velkou výhodou, na zaznamenané dopravní problémy totiž může nahlížet opravdu nezaujatě. Dohled nad zpracováním a organizací je zajištěn externím projektovým manažerem a podporu při zpracování dokumentu zajišťují odborníci z řad pardubické radnice, Dopravního podniku města Pardubic, Služeb města Pardubic a Dopravní fakulty Jana Pernera, kteří tvoří pracovní skupinu. Je to ale jen zlomek odborníků, kteří se již více než půl roku na dopravním plánu podílí. ParduPlán pomůže vytvořit také odborná veřejnost, tedy odborníci různých odvětví souvisejících s dopravou, kteří budou do zpracování plánu mobility zapojeni prostřednictvím série workshopů.

Jak práce na projektu probíhá?

Základem projektu je analýza dopravního systému, která potrvá do konce roku 2020. V rámci analytické fáze budou probíhat rozsáhlé průzkumy, sběr dat, tvorba modelu dopravy a participace s odbornou a širokou veřejností, která je pro moderní přístup k dopravnímu plánování nezbytná. Navazovat bude návrhová část, která potrvá do poloviny roku 2021 a která určí, jakým směrem se Pardubice v oblasti dopravy vydají. V rámci návrhové fáze bude vytvořena sada stavebních, investičních či organizačních opatření, která pomohou dosáhnout kýženého cíle, tedy aby byla doprava ve městě efektivnější, bezpečnější a šetrnější k životnímu prostředí.

Bude do analýzy zapojena i široká veřejnost?

Jednoznačně. Chceme, aby se do řešení dopravní otázky zapojilo co nejvíce pardubických obyvatel. Jde o naše město a každý postřeh je důležitý. Specifikem Plánu mobility je „plánování pro lidi“, tedy pro koncové uživatele navrhovaných opatření. Zpracováváný dokument opravdu klade velký důraz na zapojení široké veřejnosti. Součástí ParduPlánu jsou také veřejná jednání, která umožní osobně vyjádřit svůj názor a pohled na současný i budoucí stav dopravy ve městě. Informace o projektu a mož-

nosti zapojení jsou k nalezení na webových stránkách projektu www.parduplan.cz.

Jak konkrétně se mohou zapojit?

Pracovní tým připravil webovou aplikaci Problémových map, kde mohou obyvatelé a návštěvníci města zadávat, co je na dopravě v Pardubicích trápí. Aplikace je k nalezení na stránce parduplan.cz/problema-mapa a každý, kdo má zájem zlepšit dopravu v Pardubicích, dostává na této mapě prostor. Chtěli bychom tímto požádat obyvatele a návštěvníky města o zapojení do sběru dat prostřednictvím webové aplikace. Problémy obyvatel a návštěvníků, kteří se denně po Pardubicích pohybují, jsou důležitým a velmi cenným podkladem pro analytickou část.

Můžete stručně popsat, jak aplikace problémových map funguje?

Webová aplikace funguje na jednoduchém principu, kdy uživatel vytvoří vlastní problémovou mapu, do které zadá libovolný počet problémů prostřednictvím bodů nebo linií. U každého problému má na výběr ze čtyřech kategorií, podle toho, kde problém pociťuje – veřejná doprava, pěší doprava, cyklistická doprava a automobilová doprava. Pro upřesnění problému slouží textové pole. Výslednou mapu pak odešle zpracovateli.

Jak dlouho bude mapa spuštěna?

Problémová mapa poběží do konce srpna tohoto roku. Po ukončení sběru podnětů přijdou na řadu odborníci ze společnosti UDIMO, kteří podněty od veřejnosti vyhodnotí a zapracují do analytické části.

Pro účel atraktivnější komunikace má ParduPlán i svoje vlastní logo koně na kolečkách.

Kůň je ideálním představitelem udržitelné mobility. Pro ještě silnější spojení s dopravní tematikou vznikla jeho následná modifikace do formy cyklistického piktogramu. Netradiční spojení by mělo zaujmout, možná i pobavit a vyvolat otázku, co to vlastně je za značku. A protože doufáme, že lidem není doprava ve městě lhostejná, věříme v nemalé množství aktivně zapojených obyvatel, jejichž názor potřebujeme znát.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Iveta Koubková, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 29. května 2020. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 7,8/2020: 18. června 2020.

Sdílená kola už mohou využívat také Pardubáci

Pardubičtí obyvatelé mohou od minulého měsíce nově využívat sdílená kola, která jim usnadní cesty po městě. Celkem mají k dispozici stovku kol rozmístěných na více jak třiceti místech – třídu Míru či přednádraží nevyjímaje, další se nacházejí u arény nebo v Rosicích nad Labem.

„V začínající letní sezoně je tato služba ideální možností, jak si cesty po městě zpříjemnit, navíc se jedná o efektivní a rychlý způsob dopravy nejen po centru Pardubic. Velkou výhodou konkrétně u této služby je skutečnost, že uživatel nemusí kolo vracet na místo, odkud si je vypůjčil, naopak může podniknout pouze jednosměrnou cestu a dál pokračovat jiným dopravním prostředkem. Velké plus spatřuji také v tom, že klientům

odpadají starosti se servisem,“ podotýká náměstek primátora zodpovědný za dopravu Petr Kvaš s tím, že firma Nextbike, která v Pardubicích službu sdílených kol od května provozuje, po městě nebude během testovacího provozu požadovat finanční spoluúčast.

Sdílená kola jsou rozmístěna na více než třiceti lokalitách ve městě. Obyvatelé je však nenajdou ve speciálních stojanech, nýbrž v těch, které jsou součástí městského mobiliáře. „V podstatě se jedná o virtuální stanoviště, která může firma sledovat prostřednictvím mobilní aplikace. Díky tomu bude také následně možné vyhodnotit, která místa jsou pro uživatele atraktivní a která nikoliv, případně kde je potřeba počet kol navýšit a zda

je v Pardubicích o službu tohoto typu ze strany občanů zájem. Věřím však, že sdílená kola se jako rychlý a efektivní způsob dopravy po městě osvědčí,“ doplňuje náměstek Kvaš.

Kolo si lze půjčit jednoduše přes mobilní aplikaci nebo zákaznickou linku společnosti. Celý proces výpůjčky trvá díky chytrému zámku pouze několik sekund. Prvních 15 minut jízdy má uživatel zdarma, za další započatou půlhodinu pak zaplatí poplatek 20 korun nebo si může zakoupit měsíční tarif, to vše prostřednictvím mobilní aplikace. „Jsme velmi rádi, že se Pardubice staly již jedenáctým českým městem, kde můžeme nabízet naše služby. Chceme si tímto pilotním projektem ověřit zájem občanů o tento druh přepravy v městském prostoru,“ řekl k zahájení projektu sdílených kol jednatel společnosti Nextbike Czech Republic Tomáš Karpov s tím, že do budoucna by se sdílená kola rozmístěná také v okolních částech Pardubic mohla stát prodlouženou rukou veřejné dopravy.

Pardubice jsou v současné době jedenáctým českým městem s touto službou, kterou společnost provozuje i v takových městech, jako jsou New York, Glasgow či Berlín.

Projekt sdílení kol v Pardubicích má také charitativní rozměr. Firma Nextbike se totiž spojila s Nadačním fondem Kapka naděje v projektu „O kapku lepší jízda“, kdy Nextbike z každé výpůjčky věnuje na konto nadace jednu korunu.

Seznam lokalit, kde jsou sdílená kola k dispozici, případně kde je možné je vrátit:

- Sportovní hala Dašická
- Náměstí Republiky
- Na Spravedlnosti
- Poliklinika Vektor
- Park Na Špici
- Za obchodním centrem Grand
- Prostor přednádraží
- 17. listopadu
- 2 stanoviště u OC Atrium
- enteria arena – hlavní vchod
- enteria arena – parkoviště
- Labská – u zydma
- Sportovní hala Univerzity Pardubice
- Rektorát Univerzity Pardubice
- Univerzitní knihovna
- Náměstí Dukelských hrdinů
- Studentská – u Univerzity Pardubice
- Bělehradská – Kaufland
- Jiřího Tomana
- Kpt. Bartoše
- Úřad městského obvodu Pardubice VII
- Svítkov – pošta
- Dopravní podnik města Pardubic
- Aquacentrum Pardubice
- Dům kultury Dukla
- Zachytné parkoviště Masarykova kasárna
- Lékárna v areálu Pardubické nemocnice
- Pardubická nemocnice
- Sezemická
- Komenského náměstí
- Katastrální úřad pro Pardubický kraj
- Sokolovna Na Olšinkách

PARDUPLÁN

**Měníme tvář
pardubické dopravy**

Pomozte nám zlepšit pohyb naším městem

parduplan.cz

Město uleví provozovatelům letních zahrádek

Pardubice našly další způsob, jak pomoci místním podnikatelům. Po dohodě starostů jednotlivých městských obvodů I – VIII a pardubické radnice odpustí provozovatelům restauračních a stravovacích zařízení poplatky za provoz letních zahrádek s cílem zmírnit dopady koronavirové krize na jejich podnikatelskou činnost.

Vládní opatření zasáhla do činnosti provozovatelů gastronomických provozoven

výrazným způsobem. Proto se zástupci města a městských obvodů rozhodli hledat další cestu, jak podnikatelům v této těžké situaci po finanční stránce ulevit. Radnice již v dubnu schválila odpustit podnikatelům, sportovním organizacím a spolkům nájemné v městských prostorech za dobu, kdy nemohli vykonávat svou činnost. Majitelé provozoven, jejichž součástí jsou letní zahrádky, budou nyní navíc ušetřeni poplatků

za zábor veřejného prostranství, a to do 31. října letošního roku. „Jsem velice rád, že se nám spolu s kolegy a kolegyní podařilo dospět ke shodě a prosadit požadavek na prominutí úhrady místního poplatku, který je dle obecně závazné vyhlášky města se zábohem veřejného prostranství pro dané účely spojen. Nechceme místní podnikatele po finanční stránce ještě více zatěžovat, naším cílem je naopak podpořit zdejší

podnikatelskou sféru a pomoci majitelům provozoven do doby, než se jim podaří poplávk obnovit,“ podotýká iniciátor návrhu prominutí místního poplatku za užívání veřejného prostranství, starosta městského obvodu Pardubice V Jiří Rejda s tím, že jak proces povolování zvláštního užívání veřejného prostranství, tak správa místních poplatků náleží do kompetence místně příslušných úřadů městských obvodů.

V Rosicích roste lávka pro pěší a cyklisty

V květnu začala na Labi, vedle rosického mostu, stavba lávky pro pěší a cyklisty. Má zvýšit bezpečnost a plynulost dopravy na velmi frekventovaném mostě s jednostranným provozem. Stavba potrvá osm měsíců a Pardubice za ni zaplatí přes 40 milionů korun. Téměř 35 milionů získají na tuto investici z evropských fondů a ze státního rozpočtu.

Výstavbou lávky se zvýší bezpečnost dopravy na komunikaci propojující městské části Svítkov a Rosice. Lávka je významná

pro obyvatele západní části Pardubic, dojíždějící za prací do průmyslové zóny v Semtíně či ve Starých Čivčích. „Trasu přes rosický most a přes Rosice využívá ale také mnoho motoristů z jiných částí města, kteří se tak snaží v dopravní špičce vyhnout frekventovanému úseku na silnici I/37 u Parama. Výstavba lávky přispěje jak k většímu bezpečí cyklistů, tak plynulejšímu průjezdu automobilů po silničním mostě,“ doplnil primátor Pardubic Martin Charvát. „Lávka odvede pěší a cyklisty z úzkého, ale silně frekven-

tovaného mostu, na který jsou automobily vpouštěny kyvadlově semaforem. Při přejezdu se pak často setkávají v protisměru s cyklisty či chodci, kteří nestačí most během světelného signálu opustit, což vede ke kolizním situacím. Až bude lávka hotova, cyklisté a pěší už do kontaktu s automobily nepřijdou, neopustí cyklostezku,“ dodal primátor.

Lávka bude napojena na levém břehu Labe na již existující cyklostezku od Svítkova, na pravém břehu pak na stávající cyk-

lostezku vedoucí podél pravého břehu Labe směrem na Rosice a Polabiny. Ocelobetonová stavba pro pěší a cyklisty vyroste vedle silničního mostu. Dlouhá bude 114,9 metru a široká 3,5 metru. Její výstavba přispěje nejen ke zvýšení bezpečnosti dopravy, ale i k rozšíření a zatraktivnění ekologické dopravy ve městě. V budoucnu by od ní mohla vést další cyklostezka podél břehu slepého ramene, tzv. Starého Labe, na úroveň Školního náměstí v Rosicích, kde by slepé rameno přemostila další lávka směrem do Rosic.

Zelená pro centrální dílny a městskou galerii ve mlýnech

Centrální polytechnické dílny spolu s Galerii města Pardubic získaly jednoznačnou podporu zastupitelů města. Ti na svém květnovém jednání rozhodovali nejen o harmonogramu stavby obou projektů, ale také o tom, kolik město investuje do vybavení dílen. Nyní, když je finální záměr schválen, může radnice přejít k vypsání zadávacího řízení.

„Jsem rád, že téměř všichni z přítomných zastupitelů se rozhodli projekt, na kterém pracujeme od roku 2015, podpořit. Nyní tak můžeme přejít k další fázi, kterou je práce na stanovách a založení spolku, jenž bude mít na starost provoz a fungování Centrálních polytechnických dílen. Tato forma byla zvolena po dlouhé odborné diskuzi a umožní nám nejpružněji zajišťovat cíl, kterým je celoživotní vzdělávání v polytechnických oborech, spolupráce s lektory nejen z řad pedagogů, ale i odborníků z podnikatelského prostředí. Tato forma také umožňuje získávat snadněji další příjmy do provozu a motivuje i ostatní partnery. Mezi zakládajícími členy spolku bude město Pardubice, Krajská hospodářská komora Pardubického kraje a Nadace pro rozvoj města Pardubic. O konkrétním zapojení intenzivně jednáme také s Univerzitou Pardubice, která by zde nepochybně měla mít své místo,“ informuje náměstek primátora Jakub Rychtecký. „Tento projekt je opravdu výjimečný, nadčasový, připravený tak, aby měl co nabídnout každé věkové kategorii. Nyní, když je finální záměr projektů Centrálních polytechnických dílen

a Galerie města Pardubic schválen, budeme moci přistoupit k vypsání zadávacího řízení na dodavatele stavby, přičemž vítěze bychom měli znát na přelomu srpna a září. Součástí podání žádosti musí být vzdělávací plán dílen, což je spolu s vybraným zhotovitelem stavby jedna z podmínek pro podání plné žádosti o dotaci,“ doplňuje náměstkova slova primátor Pardubic Martin Charvát s tím, že stavební práce by měly odstartovat na podzim letošního roku.

Podpory ze strany zastupitelů se však nedočkal jen harmonogram stavby a provozní model CPD, představitelé města většinou odsouhlasili také plnou verzi vybavení CPD. „Neben dětem a žákům mateřských a základních škol nebo studentům středních škol, ale i široké veřejnosti tak budeme moci v rámci dílen nabídnout prvotřídní zázemí na evropské úrovni doplněné o nejmodernější technologie a pomůcky, které jsou v rozsahu téměř 100 milionů korun. Nebudou zde chybět laboratoře, dílny, prezenční a promítací sál či Sál dětí s tematickými programy. Město navíc navázalo spolupráci s odborníky z Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice a také s Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové, která pro CPD vytvořila 115 výukových programů, včetně 69 programů pro laboratoře a 44 programů pro dílny. Věřím, že díky speciálnímu vybavení, prolínání teorie s praxí a experimenty se nám podaří vzbudit v dětech zájem o technické obory, to je přesně to, po čem zaměstnavatelé z regionu volají,“ dodává náměstek Rychtecký. „Chceme pečovat o mladé lidi s potenciálem v klíčových oborech včas,

aby zůstávali do budoucna v regionu. Jednáme o konkrétních možnostech spolupráce a zapojení Krajské hospodářské komory Pardubického kraje, Univerzity Pardubice, ale i dalších významných zaměstnavatelů z regionu,“ dodal náměstek.

Celkové náklady na realizaci obou projektů dosahují výše necelých 352 milionů korun, radnice však počítá s tím, že více jako polovinu výdajů pokryje dotace ITI Hradecko-pardubické aglomerace. Dotace by mohla pokrýt téměř 60 procent z celkových nákladů, což je zhruba 209 milionů korun. Realizace projektů přitom bude rozdělena na dvě etapy, což městu umožní získat maximální možnou podporu ze strany ITI. První etapa zahrnuje stavby CPD a GAMPY a vyjít by měla na přibližně 254,5 milionu korun, druhá etapa s celkovými náklady zhruba 97 milionů korun se pro změnu týká pořízení vybavení, speciálních učebních pomůcek a IT technologií. Projektový záměr na stavbu Centrálních polytechnických dílen navíc již schválil Řídicí výbor ITI v říjnu 2019, a to včetně výše dotace 115 milionů korun z EU, dotace ze státního rozpočtu pro změnu činí 6,76 milionu korun. V případě GAMPY, jejíž projektový záměr na stavbu byl schválen letos v březnu, dosahuje výše dotační podpory prostřednictvím ITI 17 milionů korun z EU a 1 milion ze státního rozpočtu. O dotaci na pořízení pomůcek a vybavení bude město žádat v novém programovacím období 2021-2027 ITI Hradecko-pardubické aglomerace, a to s cílem získat finanční prostředky ve výši zhruba 69 milionů korun.

Areál Winternitzových automatických mlýnů, jejichž provoz byl ukončen v roce 2013, patří mezi nejvýznamnější stavby moderní české architektury, navíc se jedná o jednu z technických kulturních památek na území ČR. Centrální polytechnické dílny a GAMPY se budou nacházet v místě bývalého skladu balené mouky, který spolu se souvisejícími pozemky a projektovou dokumentací město odkoupilo v roce 2018. V současné době se v areálu připravují kromě CPD a GAMPY další dva projekty – expozice Gočárova muzea v silu spolu s projektem veřejných prostranství v areálu mlýna, tento týden pak odstartují práce na stavbě Východočeské galerie, jejímž investorem je Pardubický kraj.

Právě kraj, tedy jeden ze tří vlastníků budov v areálu Winternitzových automatických mlýnů, s rekonstrukcí začal koncem

května – jeho zástupci spolu s dodavateli vzdali hold architektu Josefu Gočárovi slavnostním poklesem na základní cihlu. Po spuštění posledního symbolického pytle mouky pak představili podobu budoucího sídla Východočeské galerie v hlavním objektu mlýnů, který je národní kulturní památkou. Tím začíná Pardubický kraj psát novou éru v historii místa, kde se po 102 letech mlela mouka. „Od vzniku Východočeské galerie v roce 1953 to je největší impuls pro její rozvoj a naprosto přelomový okamžik v jejím fungování. Věřím, že 70. výročí už oslaví v nových „gočárovských“ prostorách,“ řekl 1. náměstek hejtmána pro majetek, investice a kulturu Roman Líněk.

Na podpoře tohoto záměru se shodla celá krajská koalice. „Máme všichni radost hned z několika důvodů. Z brownfieldu začne růst chloubka krajského města, zóna odpočinku, umění a setkávání. Navíc máme příslib více než stamilionový příspěvek Evropské unie a v neposlední řadě je dobře, že zakázku získaly ve veřejné soutěži místní firmy, takže zároveň dáváme práci lidem z regionu. To je obzvláště v současné době velmi důležité. Pevně věřím, že se k naší stavební činnosti připojí také další partneři, tedy město Pardubice a manželé Smetanovi,“ uvedl hejtmán Martin Netolický.

Nové sídlo pro Východočeskou galerii řešil Pardubický kraj spolu s vládou už krátce po vzniku krajů. Nejprve to vypadalo, že se bude stavět nová moderní budova, tehdejší vláda Miloše Zemana na ni jednu dobu dokonce slíbila uvolnit 250 milionů korun, ale nakonec z těchto plánů sešlo. O celé záležitosti se začalo znovu jednat až při obnově pardubického zámku. Muzeum tu od příštího roku bude mít kromě klasických expozic a výstav také velký zámecký okruh věnovaný Pernštejnům. Pro svůj další rozvoj ale potřebuje prostory, které dnes využívá krajská galerie. V poradní architektonické skupině Romana Líneka vznikla před třemi lety myšlenka využít pro galerii hlavní budovu Winternitzových automatických mlýnů. Okolnosti tomu přály: areál v té době vlastnili osvětlení manželé Smetanovi a navíc dvě budovy mlýnů byly několik let předtím prohlášeny za národní kulturní památku, takže na rekonstrukci bylo možné zažádat o evropské dotace. Klíčovým momentem bylo jednání krajského zastupitelstva v dubnu 2018, kdy byl schválen odkup hlavní budovy mlýnů pro galerii a celý záměr tak dostal zelenou.

Pardubice mají přísliben příspěvek na modernizaci nadjezdu Kyjevská

Opravu klíčového nadjezdu u Pardubické nemocnice podpoří dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Město od státu získá příspěvek ve výši zhruba 217 milionů korun, který pokryje téměř veškeré náklady spojené se stavbou. Zbýlých přibližně 18,5 milionu korun pak půjde z rozpočtu města.

„Pro Pardubice je to skvělá zpráva, navíc v době, kdy je každý rozpočet města poznamenán koronavirovou krizí. Dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury pokryje veškeré ustatné náklady, které dosahují částky zhruba 217 milionů korun, zbylé výdaje ve výši zhruba 18,5 milionu korun půjdou na vrub města. Zastupitelé na tento projekt již schválili alokaci finančních prostředků ve výši 230 milionů korun.

Částku, kterou budeme moci proplatit z poskytnuté dotace, tak budeme moci využít na jiné investice,“ podotýká primátor Pardubic Martin Charvát.

Konkrétní jednání se SFDI o podání žádosti a jejím úspěšném vyřízení vedl za město Pardubice mimo jiné zastupitel Martin Kolovratník, který je zároveň místopředsedou Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny. „Z mého pohledu je tato dotace naprosto unikátní v rámci celé České republiky. Stát totiž běžně samosprávám přispívá na takzvané křižení komunikací s nadřazenou infrastrukturou pouze jednotky nebo nízké desítky milionů korun,“ vysvětluje Kolovratník a dodává, že případ Pardubic byl jiný. „Nadjezd Kyjevská kříží nejen silnici první třídy, ale také hlavní

železniční koridor. Takto vysoká dotace by přitom vyčerpala skoro celý příspěvkový program SFDI. Proto jsem osobně jednal s ministrem dopravy Karlem Havlíčkem, který po mé intervenci souhlasil s udělením výjimky a dostatečným navýšením celkového rozpočtu SFDI, tak aby Pardubice obdržely žádost v plné, stoprocentní výši.“

Projekt má již platné stavební povolení, radnici zbývá najít zhotovitele. „Projekt je nyní ve fázi zadávací dokumentace, abychom následně mohli vyhlásit výběrové řízení a vybrat dodavatele stavby. Vysoutěženo chceme mít do konce roku, abychom měli dostatečný čas na přípravu harmonogramu stavebních prací včetně jejich koordinace s dalšími účastníky, především Správou železnic, která plánuje rekonstrukci

ci železničního uzlu Pardubice zahrnující modernizaci tratí vedoucích právě pod nadjezdem,“ dodává náměstek primátora Petr Kvaš s tím, že oprava nadjezdu by měla být zahájena, i s ohledem na klimatické podmínky, v nadcházející stavební sezóně, tedy na jaře 2021. Podle slov náměstka je přitom projekt modernizace nadjezdu připraven tak, aby k němu bylo možné kdykoli napojit budoucí sjezdy na ulici Hlaváčova i do areálu nemocnice a budoucího areálu Tesly Kyjevské, aniž by došlo k poškození opravené mostní konstrukce.

Most z roku 1964 je v současné době již v dezolátním stavu a rekonstrukci nutně vyžaduje. Práce, které by měly trvat zhruba osm až devět měsíců, vyjdou na téměř 236 milionů korun.

Žáci si mohou objednat hrací karty do sportovního parku

Pořadatelé oblíbené srpnové akce Sportovní park Pardubice přišli s novou možností objednání dotované hrací karty pro děti ze základních a mateřských škol ve městě. Rodiče si mohou po celý červen objednat až čtyři dotované hrací karty, díky nimž mohou děti sportovat celých devět dnů na 17 stanovištích ve Sportovním parku Pardubice 2020, přes jednoduchý formulář po internetu.

„Stále doznívá omezený stav v souvislosti s koronavirovou pandemií, zvolili jsme tedy možnost objednání po internetu. Vzhledem k podmínkám ve školách, kdy se výuky neúčastní všechny děti a nedoporučuje se manipulovat s hotovostí, přicházíme jako pořadatelé s možností nákupu dotovaných karet přes jednoduchý formulář. Objednávka se pak jen vytiskne nebo uloží

do mobilu a v době konání naší sportovní akce zaplatí na pokladnách v parku,“ uvedl manažer Sportovního parku Pardubice Pavel Stara. „Karty objednáte kliknutím na odkaz hracikarta.cz/rezervace, vyplníte jméno a příjmení žáka a e-mailovou adresu dítěte, případně rodičů, zadáte počet objednávaných hracích karet a uvedete název školy či školky. Do půl minuty jsou karty objednané a potvrzení poslané na uvedený e-mail,“ popsal postup druhý z manažerů projektu Petr Mazánek.

Vloni pořadatelé předali do škol a školek více než 5 000 městem dotovaných karet. „Podmínky pro jejich nákup zůstávají stejné jako v předchozích letech – nabídka platí pro všechny námi zřizovaná školská zařízení a každé dítě a zaměstnanec mateřinky či základní školy má nárok na čtyři

dotované karty za zvýhodněnou cenu 30 korun oproti běžné ceně 80 korun,“ doplnil náměstek Jakub Rychtecký, v jehož gesci je mj. sport. Sportovní park Pardubice nabízí svým návštěvníkům skvělé sportovní vyžití a díky hrací kartě se budou její držitelé moci do různých sportovních disciplín aktivně zapojit. Hrací karta je časově neomezená a její součástí je unikátní číselný kód pro přehled návštěvnosti, klíčenka i mapa areálu parku. Na mapě jsou vyznačena stálá i dočasná stanoviště prezentovaných sportů. Díky QR kódu pak mají pořadatelé neustálý přehled o aktuální návštěvnosti. Vstup do parku je zcela zdarma.

Jak to tedy se sportovním parkem letos bude? „Náš projekt se na více než tři měsíce zcela zastavil, ale všichni v týmu jsme věřili, že koronavirová epidemie letoš-

ní sportovní akci nezastaví úplně. Byli jsme v přípravách poměrně daleko, a tak nyní, kdy se opatření rozvolňují, park přizpůsobujeme podmínkám hygieniků,“ shrnul dění posledního čtvrtku manažer Pavel Stara. „Pracujeme na rozmístění stanovišť, nabrali jsme dobrovolníky a ladíme podrobnosti v programu, ale vše zveřejníme po definitivním rozhodnutí města a kraje coby institucionálních partnerů projektu a hlavně po schůzce s hygienikem počátkem června. Jsme připraveni respektovat všechna nařízení vlády a věříme, že s drobnými úpravami budeme moci projekt realizovat v termínu od 8. do 16. srpna v parku Na Špici. Stále zůstává základní myšlenka – přivést děti ke sportu a naučit je vnímat sport či pohyb jako nedílnou součást svých životů,“ dodal Pavel Stara.

Školáci pomáhají s učením dalším dětem

Pardubice vypsalý soutěž pro žáky základních škol a prvních čtyř ročníků osmiletých gymnázií. Děti v ní mají rozvinout svou kreativitu, využít zkušenosti s online výukou a pomoci dalším dětem lépe a snadněji chápat látku v době, kdy nemohou být fyzicky přítomné na vyučování a využívat tak přítomnosti pedagogů. „Doba koronavirové pandemie výrazně narušila proces vzdělávání dětí. Učitelé i děti se museli velmi rychle přeorientovat na zcela jiný způsob výuky a s touto změnou se začaly uplatňovat nové nápady, jak

látku co nejlépe přiblížit žákům takřikajíc na dálku, bez přímého kontaktu s učitelem, ale i spolužáky. A toho jsme se rozhodli využít v soutěži Předved' svou kreativitu, v níž chceme samotné žáky motivovat k tomu, aby se s ostatními podělili o nápady na pomůcky, návody, hry, zkrátka o to, co jim pomáhá snadněji, lépe a zábavněji pochopit nové učivo a co by mohlo pomoci i dalším dětem,“ řekl náměstek primátora pro školství Jakub Rychtecký.

Soutěží se ve třech věkových kategoriích a uzávěrka soutěže je 30. září 2020.

Děti mohou do soutěže posílat videa, fotografie, audio nahrávku apod., kde zachytí své nápady na pomůcky, návody či jiné vychytávky pomáhající vysvětlit nebo se naučit určité téma. Může jít o látku z libovolného předmětu – od obrázků a komentářů k matematickým úlohám přes domácí pokusy a pomůcky až po nápady na výukové hry na doma i do přírody zaměřené na český i cizí jazyk. Pravidla i přihlašovací formulář soutěže jsou zveřejněny na www.pardubice.eu/projekty/projekty-spolufinancovane-z-dotacnich-programu/fondy-evropske-unie/mistni-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani-orp-pardubice-ii/soutez/. Nápady školáků z ORP Pardubice bude posuzovat porota složená ze zkušených pedagogů. Ve hře jsou zajímavé ceny (tablet, power banka, flashdisk, poukázky na sport, hry či knihy a další drobné předměty). Soutěž je realizována jako součást evropského projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pardubice II financovaného z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Pardubické hudební jaro až na podzim

Mezinárodní festival Pardubické hudební jaro je významnou kulturní událostí našeho města i celého regionu, patří mezi „Pardubické tahouny“. Letošní 42. ročník měl začít Slavnostním zahajovacím koncertem 12. března v Sukově síni Domu hudby a současně zahájit koncertní provoz tohoto sálu po rozsáhlé rekonstrukci. Den před touto událostí však přišel úřední zákaz, a vše je jinak.

Pořadatelé festivalu se však rozhodli nevzat to a hledat náhradní termíny, byť je to někdy velmi složité. V médiích, na sociálních sítích a na www.pardubicekehudebnijaro.cz zveřejňujeme průběžně informace o náhradních termínech a vstupenkách.

Vstupenky na koncerty s posunutým termínem v roce 2020 stále platí. Vstupenky na koncerty přeložené na rok

2021 také zůstávají v platnosti. V případě, že se váš koncert zruší, můžete vyměnit vstupenku za jiný koncert, či nám peníze nechat jako dar na podporu české kultury a umělců v této svízelné situaci. Žádat o vrácení vstupného můžete dle „Zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru ze dne 13. května 2020“.

Náhradní termíny PHJ 2020 (pouze koncerty v Pardubicích, další na www.pardubicekehudebnijaro.cz)

Slavnostní zahajovací koncert

Úterý 8. září 2020 v 19 hodin / Sukova síň Domu hudby

Smetanovo trio

Pátek 11. září 2020 v 19 hodin / Společenský sál radnice

Ivan Klánský a Wihanovo kvarteto

Pondělí 14. září března 2020 v 19 hodin / Společenský sál radnice

Bratři Ebenové

Neděle 20. září 2020 v 19 hodin / Sukova síň Domu hudby

Klavírní duo (účast zahraničních umělců zrušena)

Ivan Klánský a Lukáš Klánský - klavír

Barokní koncerty a kantáty

Čtvrtek 24. září 2020 v 19 hodin / Husův sbor

Pocita Beethovenovi

Čtvrtek 1. října 2020 v 19 hodin / Společenský sál radnice

Dále jednáme o přeložení těchto koncertů do programu PHJ 2021: (zatím bez termínů) – vstupenky zakoupené na PHJ 2020 budou platné v roce 2021

Lukáš Vondráček a Barocco sempre giovane

Divotvorný hrnec

Il trovatore

Misterio Del Ángel

Purgatio (Očistec)

Abonentní řada koncertů Barocco sempre giovane

Komorní soubor Barocco sempre giovane koncertuje pravidelně již od roku 2005. Pořadatelem koncertů tohoto souboru, stejně jako Pardubického hudebního jara, je obecně prospěšná společnost Barocco sempre giovane. Letošní koronavirová krize poznamenala i Jarní abonentní cyklus koncertů Barocco sempre giovane 2020 v Pardubicích, i když ne v takové míře jako PHJ. Neuskutečnil se

pouze květnový abonentní koncert BSG ve čtvrtek 7. května 2020 v 19 hodin. Vstupenky na tento koncert jsou platné na koncert v rámci náhradních termínů PHJ 24. 9. 2020 – Barokní koncerty a kantáty v Husově sboru v Pardubicích.

Plánovaný abonentní koncert BSG s vynikající klavíristkou Ludmilou Peterkovou se uskuteční ve čtvrtek 18. 6. v Sále Jana Kašpara, Komenského nám. 125.

Pro podzimní řadu Abonentních koncertů Barocco sempre giovane připravujeme:

8. 10. 2020 – Hudební sál radnice – BSG s houslistou Janem Talichem

12. 11. 2020 – Hudební sál radnice – BSG s klavíristou Matyášem Novákem

17. 12. 2020 – místo zatím neurčeno – Vánoční koncert BSG a hosté

26. 12. 2020 – Sukova síň domu hudby – Tradiční Svatoštěpánský koncert

Pohotovost v nemocnici

Od května se změnilo místo, kam se mohou obracet nemocní pro lékařskou pomoc mimo ordinaci hodiny svých praktických lékařů. Poté, co s dubnem ukončila činnost Lékařská pohotovost pro dospělé a Dubině, zajišťují tuto službu, v rámci ústavních pohotovostních služeb, příslušná oddělení pardubické nemocnice.

Pardubický kraj, který je garantem zdravotní péče v celém kraji, již má ve spolupráci s Pardubickou nemocnicí připravenou ordinaci pro Lékařskou pohotovost pro dospělé a jedná s praktickými lékaři z Pardubicka, kteří by měli na pohotovosti sloužit. „Jako město, jehož obyvatelé by zrušení této služby citelně postihlo, jsme rádi, že lékařskou pohotovost bude provozovat Pardubická nemocnice ve svém areálu a v podobném rozsahu, jako fungovala dosud, a jsme připraveni v rámci našich možností pomoci. Věřím, že brzy dojde k dohodě se sdružením praktických lékařů,“ říká Vít Ulrych, který je jako člen Rady města Pardubice pověřený jednáním s Pardubickou nemocnicí a Pardubickým krajem v oblasti zdravotní péče a účastní se jednání i o řešení současné situace.

Arnošt vyplul do další sezony

Na konci května 2020 zahájila restaurační a výletní loď Arnošt z Pardubic pravidelné plavby podle letního jízdního řádu. Během letní sezony se mohou zájemci těšit nejen na samotnou plavbu, ale i nejrůznější akce, které se na lodi uskuteční. Tradičně to budou oblíbené pirátské plavby, plavby se středověkými řemesly, s ochutnávkou vín a koncerty nejrůznějších kapel.

Loď se vydává z domovského přístaviště za enteria arenou směrem na Brozany, Kuněticko nebo na Srnojedý. Plavba je atraktivním zážitkem nejen pro jednotlivce, ale vzhledem k zázemí v podobě restaurace je vhodná také pro nejrůznější soukromé a firemní akce. Podrobné informace najdete na www.lod.cz.

Režim parkování u nádraží se změnil

Pardubice změnil režim parkování u nádraží, na náměstí Jana Pernera. Rozšiřují také zóny placeného stání o některé ulice a plochy v centru města a snižují cenu zvýhodněného celodenního stání na parkovišti U Mlýnů.

„Zavedli jsme nový parkovací systém na parkovišti u nádraží, což je velmi exponované místo. Tady je prvních 15 minut parkování zdarma, což stačí na vysazení či naložení dalšího cestujícího, případně jeho vyzvednutí u vlaku. Je to určitě lepší systém než stávající K+R, který byl bohužel velmi často zneužíván, ale pro jeho změnu jsme museli získat výjimku z pravidel udržitelnosti projektu rekonstrukce přednádraží.

Další půlhodina stojí 40 korun, hodina 80 korun,“ řekl náměstek primátora pro dopravu Petr Kvaš. „Jinak ceny zůstávají stejné, jen na parkovišti U Mlýnů snižujeme cenu denního parkovného ze 60 na 40 korun,“ dodal náměstek.

Novela nařízení o placeném stání nově zařazuje do systému zón placeného stání Zámeckou ulici, která dříve „patřila“ vyhrazenému parkování. Parkovné na 30 minut tu stojí 15 korun, na první hodinu 30 a na další hodinu pak 40 korun. Nově je součástí zóny placeného stání celá Jungmannova ulice, a ne pouze její část, jako tomu bylo doposud. Na nádraží Václava Havla (bývalá Labská ulice) v úseku od ulice

Ke Stadionu po Hradeckou a také na parkovišti u hotelu Sport je parkovné pět korun za půl hodiny a 10 korun za každou další hodinu. „Tato parkovací místa na nádraží dosud nebyla zahrnuta v zónách placeného stání, ale parkovné se tu samozřejmě platilo. Jde tedy spíše o administrativní úpravu,“ konstatoval náměstek Kvaš.

V centru Pardubic jsou téměř 4 000 placených parkovacích míst. Měsíčně zde zaplatí parkovné v průměru 75 tisíc motoristů. Parkovné mohou uhradit v hotovosti, formou SMS nebo mobilních aplikací MPLA, ParkDots, ParkSimply nebo Smart4City Parkování. Další motoristé využívají možnosti rezidenčního parkování.

Pardubice opět podpoří záchranu Larischovy vily

Zastupitelé Pardubic schválili na svém květnovém jednání další pěti-milionovou dotaci na záchranu Larischovy vily. Objekt, který se během druhé světové války neblaze zapsal do historie Pardubic i celých východních Čech, se i díky podpoře krajského města postupně vrací k životu, aby vydával svědectví o hrůzách druhé světové války.

„Po necelých třech letech se chýlí ke konci práce na revitalizaci věže Larischovy vily, které se v Pardubicích říká Zámeček. Její střecha i stropy byly v havarijním stavu. Celý krov střechy věže jsme byli nuceni nechat snést jeřábem a zajistit výrobu repliky, dále provést sanaci proti dřevomorce, vyměnit poškozené nosné konstrukce i stropy uvnitř věže a vše uvést do původního stavu. Do smutného výročí vypálení osady Ležáky (24. června) bude věž zrestaurována od korouhvičky až po sklepení, navíc budou pietně upraveny i tři sklepní místnosti, v nichž trávili poslední chvíle života ležáčtí obyvatelé před tím, než byli na nedaleké střelnici zavražděni,“ řekl František Bobek z Československé obce legionářské, který práce na záchraně městské památky řídí.

Vlastníkem vily, která je symbolem československého odboje a připomínkou utrpení českých vlastenců, je právě Československá obec legionářská, která léta nevyužívaný a chátrající objekt v roce 2015 získala. Od té doby legionáři usilují o jeho záchranu a vybudování muzejních expozicí zaměřených na období heydrichiády, na domácí a zahraniční odboj a v neposlední řadě na historii Zámečku od jeho vzniku v roce 1885. S rekonstrukcí se jim rozhodlo pomoci město Pardubice i Pardubický kraj. Jejich politické reprezentace se v memorandu společně s Ministerstvem kultury ČR a Československou obcí legionářskou zavázaly podpořit záchranu památky každá pěti miliony korun ročně v průběhu let 2019 až 2021.

„Podpora obnovy Larischovy vily tak bude z rozpočtu města 15 milionů korun. My jsme letos zahájili rekonstrukci národní kulturní památky Památníku Zámeček, stojícího právě v místě bývalého popraviště gestapa, na němž bylo v roce 1942 zastřeleno 194 českých vlastenců, včetně 33 obyvatel Ležáků. Je jasné, že obě místa, která byla v 60. letech násilně separována vybudováním průmyslového

areálu, jsou historicky neoddělitelná, ač mají rozdílné majitele. Naše spolupráce s Československou obcí legionářskou je velmi úzká už od zahájení příprav obou projektů. Nejen při rekonstrukci obou objektů, ale i při koordinaci expozic včetně rozdělení artefaktů doby z depozitáře Východočeského muzea. Připomínka posledních chvil obětí a jejich cesty z Larischovy vily na popraviště bude akcentována,“ řekl náměstek primátora Jakub Rychtecký s tím, že Památník Zámeček by měl být hotov v létě příštího roku.

To Larischova vila má před sebou delší cestu. Na letošní podzim je naplánováno zahájení oprav střech celého objektu Zámečku a pak, v příštím roce, přijde na řadu zahájení rekonstrukce hlavního paláce. „Právě 24. června 2020 jsme pozvali mj. představitele města, kraje a ministerstva kultury, jimž chceme ukázat dosavadní výsledky naší práce, a také předvést malou ukázkou budoucích expozic. Po celou dobu rekonstrukce nás provází souběžně i starost o zajištění prostředků na další období, proto si velmi vážíme toho, že v Pardubickém kraji a také přímo v Pardubicích máme velkou podporu,“ doplnil Franti-

šek Bobek. „Letošní dotace je rozdělena po dohodě s legionáři do dvou smluv. 2,4 milionu korun je investiční dotace na repliku věže, 2,6 milionů je dotací neinvestiční, protože z pohledu výdajů města se jedná o opravu fasády a kamenických prvků,“ objasnil náměstek pro rozpočet a kulturu Jan Mazuch.

Novorenesanční vilu si nechal v roce 1885 podle projektu architekta Františka Schmoranze na okraji Pardubic postavit baron Jiří Larisch-Mönich. Vilu využíval zejména v období parforsních honů a Velké pardubické. V době německé okupace sloužila německé Schutzpolizei, která její sklepení po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha využívala k věznění a výsledkům spolupracovníků paradesantní skupiny SILVER A i obyvatel Ležáků. Odtud vedla jejich poslední cesta na nedaleké popraviště. Po válce zde měla kanceláře a sklady mimo jiné pardubická Tesla. V roce 2000 koupila celý průmyslový areál i s vilou firma Foxconn, která léta nevyužívaný Zámeček v roce 2015 bezplatně převedla na Československou obec legionářskou. Od roku 2019 je Larischova vila národní kulturní památkou.

V kraji začíná fungovat regionální dobrovolnické centrum

V deseti českých krajích zahajují od května letošního roku svou činnost regionální dobrovolnická centra. Ta zřizuje a finančně podporuje Ministerstvo vnitra ČR v rámci projektu „Rozvoj dobrovolnictví v ČR“ podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost ESF. Jde o informační a kontaktní centra pro dobrovolníky, neziskové a příspěvkové organizace či obce v daném kraji, která především pomohou

zlepšit dostupnost dobrovolnictví v regionech. V Pardubickém kraji se jeho provozovatelem stala na základě otevřeného výběrového řízení Koalice nevládek Pardubicka (KONEP), jež má letité zkušenosti s působením v neziskovém sektoru i s managementem dobrovolnictví.

„Aktuálně v Pardubickém kraji působí 15 lokálních dobrovolnických center. Ta propojují organizace a dobrovolníky,

zajišťují jejich vzájemnou komunikaci a poskytují potřebný servis. Vedle toho až tisíce dalších neziskových organizací fungují za přispění pomoci dobrovolníků. Regionální dobrovolnické centrum bude proto zastřešujícím, metodickým a koordinačním zázemím pro realizaci dobrovolnických aktivit a programů v kraji. Jeho smysl tkví také v ukotvení významu dobrovolnictví do povědomí široké veřejnosti,“ sdělila Lucie Křivková-

vá, odborný garant Regionálního dobrovolnického centra Pardubického kraje.

Každý, kdo chce začít s dobrovolnictvím ve své organizaci nebo jako dobrovolník, či potřebuje radu ve svých současných dobrovolnických aktivitách, může služby nového centra využít. Jeho existence napomůže k lepšímu propojení nabídky a poptávky po dobrovolnictví v regionu.

Lucie Křivková, KONEP

Vítání občánků se vrací

Od září plánuje pardubická radnice návrat k tradici vítání nových občánků, kterou přerušila koronavirová pandemie. Rodiče mohou své potomky k tomuto slavnostnímu aktu hlásit již nyní. Vítání se bude, právě kvůli zrušení jarních termínů, letos týkat dětí až do věku 18 měsíců. „Rodiče, jejichž děti mají trvalé bydliště od narození v Pardubicích, kon-

taktujeme sami. Je ale dost dětí, které jsou sice od narození pardubickými občany, ale narodily se jinde a pardubická matrika tak o nich neví. Jejich rodiče, pokud o to stojí, se nám pak musí přihlásit a na vítání se domluvit,“ řekla vedoucí matriky Zdeňka Havlíčková. O vítání nejmenších je mezi rodinami stále velký zájem. Například loni takto

město přivítalo na 450 dětí do jednoho roku věku. Není výjimkou, že miminko doprovází na jeho první „společenské setkání“ na radnici nejen rodiče, ale široká rodina. Slavnostní přijetí do společenství Pardubáků rodině připomíná pamětní list, dítěti pak zlatá podkovička jako symbol štěstí, ale také města, které má ve znaku polovinu koně.

Slavnostní vítání dětí do života se koná dvakrát týdně, vždy v úterý a ve čtvrtek odpoledne. Letos matrika počítá s tím, že bude vítání občánků organizovat od září do listopadu. Konkrétní datum i hodinu vítání si mohou rodiče dohodnout na telefonu 466 859 661 (Jana Čapková), nebo na e-mailové adrese jana.capkova@mmp.cz.

Jubilejní sezonu Východočeského divadla uzavřou Tři veteráni

Stávající sezona Východočeského divadla byla výjimečná nejen oslavami 110. výročí otevření historické budovy divadla, ale i několikaměsíčním uzavřením hlediště pro diváky z důvodu koronavirové pandemie. Ta odložila tři premiéry, poslední chystanou však divadlo uvede podle původního plánu – o víkendy 20. a 21. června na letní scéně na vyhlídce Kunětické hory. Magický prostor pod hradem tentokrát ožije příběhem rodinné pohádky Tři veteráni, kterou zde inscenuje režisér Petr Novotný.

„Abych řekl pravdu, nemám k pohádkám nijak hluboký vztah. Jenomže Veterá-

ny nevnímám jako pohádku, ale jako příběh zralých chlapů, kteří mají ještě klukovskou duši. Potloukají se po světě a snaží se ho pochopit. Pokoušejí se v něm nějakým způsobem žít a já strašně trpím, když jim ten svět nakope p*del, protože mám pocit, že je to tak trochu i o mně, že tomu rozumím. Člověk se znova a znova dopouští stejných chyb. Pro mne je ten příběh spíš povídkou o určité etapě lidského života, a jak člověk zachází s životem vůbec. Baví mě od začátku do konce. Fandím tomu a směju se skoro každé větě. Já osobně mám v českém humoru nejraději linii –

Hašek, Werich, Svěrák – Cimrman. Proto mám pro Tři veterány slabost,” říká Petr Novotný.

Hlavní role tří vysloužilých vojáků pohádkového příběhu Jana Wericha známého především z jeho již kultovního filmového zpracování ztvární Tomáš Lněnička, Martin Mejzlík a Alexandr Postler. Reprízy jsou v plénu Kunětické hory naplánovány na 26., 27. a 28. června a 2., 3., 4. a 5. července od 20.30 hodin. Vzhledem k současným bezpečnostním podmínkám – redukován počet diváků v hledišti a s rozestupy – divadlo prosí o sledování

webových stránek www.vcd.cz s aktuálními informacemi.

V červnu se první diváci po koronavirové pauze navrátí i do Městského divadla, kde se však z důvodu dodržení vládních opatření a dvoufázového zkoušení odehrají jen tři představení: repríza vtipné i dojemné hry o britské monarchii v moderním světě Audience u královny v pátek 5. června od 19 hodin, detektivní komedie Sherlock v nesnázích ve čtvrtek 11. června od 19 hodin a retrokomedie Normální debil ve středu 24. června rovněž od 19 hodin.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Zámek je opět otevřen veřejnosti

Rekonstruovaný zámek otevírá expozici S.K.L.E.M.

Jako první z právě rekonstruovaných prostor na Zámku Pardubice se otevře veřejnosti 24. června zcela nově pojatá stálá expozice skla. Má název S.K.L.E.M. – Svět Krásy, Lehkosti, Elegance a Magie a bude skutečným zážitkem pro smysly. Představí originální díla i design českých sklářských výtvarníků od druhé poloviny 50. let 20. století až do současnosti.

Architektky Regina Loukotová a Klára Doleželová z pražského ateliéru GEM architects zde vytvořily imaginární po-

dobu města, která poskytne divákům příležitost pro rozvíjení představivosti. Budou zde „moderní periferie“ s plastikami v odlehčených konstrukcích věžových „mrakodrapů“, zavěšené vitráže plující ve výšce nad návštěvníky, temná pasáž s kójemi se zářícími poklady, „náměstí“ s rozměrnými dramatickými kompozicemi či místo pro rozjímání – „kostel“ s monumentální plastikou kříštalového betlému. Při procházení budou návštěvníci obklopeni krásou a elegancí skleněných objektů, proměňujících se světlem v různých úhlech pohledu.

Veřejnosti se tak představí pardubická sbírka moderního českého skla, která je uznávána i v zahraničí jak svojí početností, tak kvalitou zastoupených exponátů. Expozice je dílem historika umění a grafika Ivo Křena, který se jejího dokončení bohužel nedožil. Svě místo v expozici proto budou mít i jeho grafiky.

Poznejte Zelené Předměstí – centrum nových Pardubic

Mimořádnou prohlídku Zelené Předměstí – centrum nových Pardubic pořádá v sobotu 20. června od 13 hodin Výcho-

dočeské muzeum v Pardubicích. Zaměří se na historii výrazných objektů – kostela sv. Jana Křtitele, Krudencova (Hybských) paláce či bývalé Veselky – a příběhy osobností s nimi spjatých. Stranou nezůstane ani celkový vývoj Zeleného Předměstí, které vyrostlo kolem hlavního městského bulváru s řadou reprezentativních obytných, obchodních či administrativních domů.

Východočeské muzeum obnovilo i další prohlídky po areálu zámku i centru Pardubic. Jejich přehled a rezervační formulář najdete na www.vcm.cz/zamek/prohlidky

Kateřina Procházková, VČM

Být (znovu) sněný v galerii GAMPa

V den, kdy se kvůli nouzovému stavu dočasně uzavřela všechna muzea, galerie, divadla a jiné kulturní stánky, jsme v pardubické Gampě měli zahajovat zbrusu novou instalaci s názvem Být sněný. Během dvou měsíců, co umělecká díla musela za zamčenými dveřmi trpělivě vyčkávat své první návštěvníky, výstava získala až nečekaně ještě více na své

aktuálnosti. Jejím ústředním tématem je schopnost současných technologií manipulovat žitou zkušenost. Během karantény byla většina z nás nucena oželeť osobní kontakt a vyměnit jej za současné komunikační technologie a vzdálená setkávání. Bez nich bychom byli dnes zcela bezrucí. Podobně jako u ohně i zde však platí: dobrý sluha, zlý pán. A proto obe-

zřetnost je zde zcela na místě. I o tom pojednává naše výstava.

Projekt Být sněný jsme znovuotevřeli přesně po dvou měsících – 12. května a jeho trvání prodloužili až do 5. července. Vás všechny zveme k jeho návštěvě. Uvědomujeme si však, že výstava patří mezi divácky náročnější počiny, a proto rozhodně neváhejte využít možnosti se na detai-

ly a nejasnosti zeptat vždy přítomného kustoda či kustodky, případně předem své návštěvy zhlédnout krátká videa s autory, která najdete na našich sociálních sítích. V pátek 12. června od 18:00 se pak se všemi vystavujícími můžete v galerii setkat na happeningu, který měl být původně vernisáží. Těšíme se s vámi na viděnou!

Šárka Zahálková, GAMPa

Oslavy 70 let dopravního podniku letos jinak

Dopravní podnik si v letošním roce připomíná 70 let od svého založení. Den otevřených dveří, který jsme připravovali v rámci oslav na 16. května, musel být v důsledku vládních opatření zrušen. Naším příznivcům a věrným fanouškům městské hromadné dopravy přesto chceme dopřát možnost připomenout si většinu typů

vozidel, která Dopravní podnik během 70 let provozoval. Připravili jsme proto pro vás jízdy historickými vozidly, která budeme od července do konce září nasazovat do provozu na vybraných linkách každou druhou neděli, v některých, předem avizovaných případech i celý víkend. První víkend je 5. a 6. 7., poslední 27. a 28. 9.

Vozidla budou na jednotlivé víkendy nasazována postupně podle období, kdy se poprvé objevila v provozu v Pardubicích. Podrobnější přehled typů vozidel a termínů jejich nasazení zveřejníme v polovině června. Před každým víkendem budeme průběžně zveřejňovat informace o tom, proč jsme vybrali daný typ vozidla a proč na konkrétní

trase (historická vazba na linky MHD v daném období). Postupně využijeme všechna naše a spolková (PSHŽD) vozidla, v tuto chvíli ještě jednáme o zapůjčení dalších typů s vazbou na město. Pokud bude díky rozvolňování opatření v průběhu léta povoleno konání některé z kulturních akcí, rádi s nimi spojíme i další jízdy našich vozidel.

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

12.3.–5.7. Být sněný, Galerie města Pardubic, výstava

12.3.–20.6. Ondřej Roubík – Nueva Vida, NOV art space, výstava

12.5.–30.6. Od jara do léta, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

19.5.–14.6. Koně – výstava výtvarného oboru ZUŠ Pardubice-Polabiny, Výstavní prostor Mázhaus

27.5.–26.6. Výstava prací žáků výtvarného oboru, Státní okresní archiv Pardubice – suterénní prostor

5.6. 19:00 Audience u královny, Východočeské divadlo, divadlo

5.6. 20:00 Jet Beat a Folk Stones, Doli Klub, koncert

6.6. 9:10–13:00 Výlet do Borohrádku, Pardubice – železniční nádraží, Museum Rosice nad Labem, jízda historického vlaku

6.6. 13:00 Kouzelnické vystoupení – kouzelník Standa a kouzelnice Zdeňka, Muzeum kouzel – Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodinu

7.6. 14:00–16:00 Odpoledne se zvířátky, Ekocentrum Paleta, akce pro rodinu

7.6. 14:00–16:00 Rozmlouvání na Pernštýnském náměstí 2020, Pernštýnské náměstí

8.6. 18:30 Yao, CineStar, film

9.6. 17:00 Malý absolventský koncert, Základní umělecká škola Havlíčkova – koncertní sál

10.6. 15:30–17:00 Výtvarný kroužek Jonáš dětem, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

10.6. 20:00 Cécile Da Costa: Roselyne, Divadlo 29, divadlo

11.6. 16:00 Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, akce pro rodinu

11.6. 19:00 John Denver tribute a Brontosauři Revival, Doli Klub, koncert

11.6. 19:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo

12.6. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

13.6. BMX Style Benjamin 13, Skatepark Pardubice

13.6. 13:00 Kouzelnické vystoupení – kouzelník Standa a kouzelnice Zdeňka, Muzeum kouzel, akce pro rodinu

13.6. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

13.6. 14:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

14.6. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, dětská prohlídka

14.6. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

15.6. 18:30 Psi nenosí kalhoty, CineStar, film

16.6.–30.6. V letu – výtvarné práce dětí, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

16.6. 8:30 Ulice plná kouzel, Východočeské divadlo, divadlo

16.6. 9:30–11:00 Dílny pro seniory – malování na kameny, Dům dětí a mládeže Beta

16.6. 10:30 Ulice plná kouzel, Východočeské divadlo, divadlo

16.6. 16:00 Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, akce pro rodinu

16.6. 19:00 Shirley Valentine, Východočeské divadlo, divadlo

17.6. 15:30–17:00 Výtvarný kroužek Jonáš dětem, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

17.6. 19:00 Meziměsto a host, Doli Klub, koncert

18.6. 18:00 Zpívání manter a bhadžanů, Ekocentrum Paleta

18.6. 19:00 Barocco sempre giovane ABO - Peterková, Hudební sál radnice, koncert

18.6. 20:00 Simulantenbande, Doli Klub, koncert

20.6. 10:00–22:00 Festival tetování – Tattoo Event 2020 Pardubice, Congress Centre Pardubice

20.6. 10:00–17:00 Parní víkend v Rosicích n.L., Pardubice – Rosice nad Labem – Zasedačka v motoráčku, Setkání strojů nejen na páru

20.6. 13:00 Kouzelnické vystoupení – kouzelník Standa a kouzelnice Zdeňka, Muzeum kouzel, akce pro rodinu

20.6. 20:00 GreenOnyon, Doli Klub, koncert

21.6. 14:00 Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, akce pro rodinu

22.6. 18:00 Koncert absolventů, Hudební sál Radnice – Společenský sál

22.6. 18:30 Matthias a Maxime, CineStar, film

24.6. 15:30–17:00 Výtvarný kroužek Jonáš dětem, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

24.6. 17:00 Krysař z Hameln, Evropský spolkový dům – Historická klubovna, divadlo

24.6. 18:00 Klíče k sebedůvěře, Nová Akropolis Pardubice, přednáška

24.6. 19:00 Normální debil, Východočeské divadlo, divadlo

25.6. 18:00 Vítání léta s Josefem Sochořem, Dům techniky, koncert

25.6. 19:00 F-Klub, Doli Klub, koncert

28.6. 10:00–15:00 Prázdniny s historickým trolejbusem, Pardubice, Jízda historického trolejbusu

29.6. 18:30 Fabrika, CineStar, film

30.6. 20:00 Filmový úterek: Jiné vize 2019, Galerie města Pardubice, Projekce finalistů filmové soutěžní přehlídky

3.7.–9.7. Scooter campy 2020 1. turnus, Skatepark Pardubice

Mázhaus v červnu patří dětem

Neužili jste si dostatečně začátek krásného jara a s ním i typické svátky? Přijďte do Šatlavy pod Mázhaus puťovat časem, ohlédnout se za jarními tradicemi a lidovými zvyklostmi, které nás každoročně provází až do začátku léta. Zbrusu novou výstavu s názvem OD JARA DO LÉTA připravily pardubické výtvarnice Andrea Sokolová a Hanka Iličová. Zjistěte, co se stane, když se roztočí JAROSTROJ!

I tentokrát na výstavě nechybí audiovizuální efekty a pohádkové bytosti – stvoření z říše skřítků a víl. Součástí je doprovodný program v podobě Skřítkohraní. Děti se přímo v galerii mohou stát umělci. Stačí namalovat skřítku dle své fantazie, dát mu jméno a svůj obrázek vystavit přímo v Mázhausu! Kdo nerad maluje, může se pokusit všechny skřítky spočítat. Za splněné aktivity na děti čeká sladká odměna.

Výstava bude otevřena v měsících: červen, srpen a září. Vstupné se hradí ve výši 35 Kč/osoba. Děti do 3 let mají vstupné zdarma. Návštěvníci, kteří zavítají od 25. května do areálu Zelené brány, si budou moci vstupenku do Šatlavy zakoupit přímo na Zelené bráně. Získají tak slevu na výstavu OD JARA DO LÉTA ve výši 50 %.

Co dalšího Mázhaus v červnu nabízí? Až do 14. června se můžete těšit

na unikátní výstavu žáků výtvarného oboru ZUŠ Pardubice-Polabiny. Výstava se jmenuje KONĚ. Právě letos se Pardubice pyšní titulem Evropské město koní a umělecká škola se tím nechala inspirovat. Od 16. června Mázhaus zaplní výtvarné práce dětí z DDM ALFA OP DELTA.

Jste srdečně zváni!

Michaela Vápeníková, Mázhaus

V Pardubicích vzniká řetěz podpory dostihům

Pardubické závodistiště otevírá široké veřejnosti možnost stát se součástí dostihového dění. V Pardubicích vzniká řetěz, který je symbolickým a pevným spojením všech podporovatelů a přátel pardubických dostihů. Prostřednictvím stránek závodistiště si každý ze zájemců o podporu může zakoupit

jednotlivé články, které budou k řetězu připojeny. Ten bude vystaven v rámci 130. Velké pardubické se Slavia pojišťovnou. Výtěžek z prodeje půjde na podporu dostihů, v rámci Závěrečného dostihového dne se pak uskuteční i dostih podporovatelů a přátel. Cena jednotlivých článků řetězu je 100, 200, 500 nebo 1 000 Kč

a nakoupit lze libovolné množství. Každý z podporovatelů obratem obdrží certifikát. Krátce po spuštění projektu má vznikající řetěz už desítky článků a další čekají na své majitele. Informace k projektu a odkaz na prodejní aplikaci je k dispozici na stránkách zavodistepardubice.cz/retez-podpory/.

Provoz na Pardubickém závodistišti byl poznamenán epidemiologickou situací a přijatými opatřeními v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19. O dostihové sezoně budeme informovat skrze média a web závodistiště.

Děkujeme za podporu.

Kateřina Nohavová, mluvčí DS

Kraj chystá do opraveného zámku novou expozici

Rada Pardubického kraje vybrala dodavatele vnitřního vybavení pro pernstejnskou expozici do pardubického zámku za takřka 10 milionů korun. Nový mobiliář bude tvořit nábytek, speciální vitríny, různé interaktivní prvky,

ale také osvětlení, grafika a navigační systém. Autorská umělecká díla do expozice nakupuje Východočeské muzeum. Bude k nim patřit i dvanáct zcela nových rodových portrétů hlavních postav pernstejnské historie, která se

odehrávala po přesunu tohoto původně moravského rodu do Čech. Autorem portrétů je akademický malíř Petr Nikl, který vycházel z dostupných obrazových či písemných pramenů. Nezůstal jen u kopírování dobových materiálů,

ale každého z vybraných šlechticů a šlechtičen vystihl i podle toho, co je o nich známo. Veřejnosti budou životní příběhy těchto Pernštejnů výhledově představeny ve Sloupovém sále zámku.

Zuzana Nováková, mluvčí Pard. kraje

Veřejná dobrovolná dražba nemovitých věcí

Dražebník a navrhovatel: Statutární město Pardubice, IČ: 002 74 046, se sídlem Pernštýnské nám. č.p. 1, 530 21 Pardubice.

Termín a místo: 30. června 2020 od 11:00 hodin v zasedací místnosti ve zvýšeném přízemí budovy č.p. 828, ul. U Divadla, 530 21 Pardubice.

Předmět dražby:

1. Bytová jednotka 177/6 – byt o velikosti 2+1 s příslušenstvím ve 3. NP domu č.p. 177, 178, 179, 180 v ulici Mladých, Pardubice, část obce Polabiny. Celková podlahová plocha 38,97 m². Byt je neudržovaný, vyžadující modernizaci, je právně i fakticky volný. Stav bytu odpovídá jeho údržbě a stáří.

Dražební jistota: 50.000,- Kč

Nejnižší podání: 1.128.000,- Kč

Začátek dražby: 11:00 hod.

Minimální příhoz: 10.000,- Kč

2. Bytová jednotka 177/8 – byt o velikosti 3+1 s příslušenstvím ve 4. NP domu č.p. 177, 178, 179, 180 v ulici Mladých, Pardubice, část obce Polabiny. Celková podlahová plocha 54,06 m². Jedná se o byt neudržovaný, vyžadující modernizaci, je právně i fakticky volný. Stav bytu je poplatný jeho vybavení, údržbě a stáří.

Dražební jistota: 50.000,- Kč

Nejnižší podání: 1.556.800,- Kč

Začátek dražby: 12:00 hod.

Minimální příhoz: 10.000,- Kč

3. Bytová jednotka 332/15 – byt o velikosti 2+1 s příslušenstvím v 5. NP domu č.p. 330, 331, 332 v ulici Kpt. Bartoše, Pardubice, část obce Polabiny. Celková podlahová plocha

44,40 m². Jedná se o byt v méně udržovaném, původním stavu, který je právně i fakticky volný. Stav bytu je poplatný jeho vybavení, údržbě a stáří.

Dražební jistota: 50.000,- Kč

Nejnižší podání: 1.392.000,- Kč

Začátek dražby: 13:00 hod.

Minimální příhoz: 10.000,- Kč

4. Bytová jednotka č. 1568/22 – byt o velikosti 3+1 s příslušenstvím v 6. NP domu č.p. 1568, v ulici Na Drážce, Pardubice, část obce Bílé Předměstí. Celková podlahová plocha 71,94 m². Byt je v původním, poměrně opotřebovaném stavu, menší úpravy byly provedeny v koupelně. Je právně i fakticky volný.

Dražební jistota: 50.000,- Kč

Nejnižší podání: 2.188.800,- Kč

Začátek dražby: 14:00 hod.

Minimální příhoz: 10.000,- Kč

Zápis do všech dražeb bude probíhat průběžně od 10:00 hodin dne 30. června 2020. Zahájení první dražby je v 11:00 hodin. Draží se postupně ve shora uvedeném pořadí. Manželé dražící do SJM se účastní dražby oba, nebo musí předložit ověřenou plnou moc k zastupování.

Prohlídky předmětu dražby: 24. a 29. června 2020 vždy od 16:00 do 17:00 hodin na místě samém. Bližší informace na úřední desce magistrátu, na internetových stránkách <http://www.pardubice.eu> nebo na tel.: 466 859 487, JUDr. Petr Nuckolls nebo na tel.: 466 859 173, Ing. Bohuslava Hrdá.

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Pernštýnské náměstí 16. V. 1923 mezi 15. a 16. hodinou očekávající příjezd francouzského maršála Focha (foto J. Deyl, fotografii laskavě poskytl p. Jan Pleskot).

Mile mě překvapil zájem čtenářů o dějiny našeho města v období první republiky. Jeden z nich, pan Tomáš Macák, mi připomenul, že bychom neměli zapomenout na návštěvu Pardubic francouzského maršála Focha v roce 1923. Rád jeho připomínce vyhovím a dnešní Toulky věnujeme tedy tomuto tématu.

Slavnostní otevření sokolovny na Olšin-kách 29. až 30. června 1923 spojené s jubileem 60. výročí založení pardubického Sokola, jejichž připomínkou jsme končili minulý Toulky, vyznělo jako velká událost v dění města. Šlo tehdy také o zprovoznění první veřejné stavby postavené v Pardubicích po první světové válce. Vzápětí měly následovat další. Rok 1923 vůbec oplýval řadou slavnostních ceremonií, přestože život města stále ještě tížila velká nezaměstnanost a dražota. Strádání se ale tehdy začalo mísit s předtuchou nadějných obrátů k lepšímu. Jednou z těch „velkých událostí“ roku 1923 se stala ještě před otevřením sokolovny návštěva Pardubic francouzským maršálem Ferdinandem Fochem.

Maršál Foch (1851-1929) byl oslavovaným hrdinou konce první světové války. Celoživotní kariérní voják se na sklonku války stal náčelníkem generálního štábu francouzské armády (1917) a od března 1918 i vrchním velitelem spojeneckých sil. Podařilo se mu zastavit postup německé armády a přejít do protiútoky, který donutil německé velení k uzavření příměří: s platností od 11. listopadu 1918 bylo podepsáno v proslulém salonním voze Fochého soukromého vlaku odstaveného v lese u Compiègne. To fakticky ukončilo válku na západní frontě. Foch měl důležitou roli i na následující pařížské mírové konferenci. V květnu 1923 maršál Foch vykonal oficiální návštěvu Československa. Poté, co Francie s přispěním Belgie a Itálie okupovala v lednu 1923 německé Porúří,

hleděl Foch přesvědčit Československo, aby po vzoru Polska uzavřelo s Francií spojeneckou smlouvu. To se sice nepovedlo, ale přesto se jeho návštěva nesla v duchu srdečného přátelství.

Do Prahy Foch přijel 14. května a po diplomatických formalitách a položení věnce k hrobu Neznámého vojína (tehdy na Staroměstském náměstí) mu druhý den pobytu předal prezident Masaryk Řád bílého lva. Navštívil Válečnou školu a účastnil se několika vojenských přehlídek. K nečekaným a neradostným okamžikům Fochovy návštěvy patřila v Lánech účast na pohřbu prezidentovy manželky Charlotty Garrigue Masarykové. Zemřela den před maršálovým příjezdem do Československa.

Třetí den pobytu, ve středu 16. května 1923, vyrazil maršál Foch mimo Prahu. Navštívil Mladou Boleslav, odtud se zajel prodívat na bojiště z roku 1866 u Sadové u Hradce Králové a tam také zavítal na radnici. Odpoledne potom ještě navštívil Pardubice. Ty v původně připravovaném programu nefigurovaly. Foch ale projevil přání navštívit na Slovensku matku tragicky zahynulého generála francouzské armády Milana Rastislava Štefánika, a tak se do programu cesty dodatečně dostaly po Hradci i Pardubice, protože nastoupit na vlak do Bratislavy se hodilo právě odtud.

Pardubice se na vzácnou návštěvu jakseptatří připravily. Z oken domů vlály československé a francouzské vlajky a všichni aktéři slavnostního přivítání v předpokládanou

15. hodinu stáli připraveni. Nabitý program maršála se nicméně během dne trochu natáhl a vlak od Hradce Králové přijel s hosty na pardubické nádraží bezmála s hodinovým zpožděním. Leckteří z místních, jak o tom psaly zdejší noviny, to prý přičítali, jak jinak, zlovůli Hradečáků.

Maršála Focha doprovázel především ministr zahraničních věcí Eduard Beneš; ministr národní obrany František Udržal (statkář z Dolní Rovně, navštěvující jinak Pardubice poměrně často); primátor hlavního města Prahy a zároveň předseda československého ústavního soudu JUDr. Karel Baxa; doprovod tvořili vedle ministra národní obrany i další vysocí armádní důstojníci. Patřil k nim francouzský brigádní generál Eugène Mittelhauser, představitel francouzské vojenské mise, která od roku 1919 pomáhala budovat československou armádu a vojenské školství. Mittelhauser zastával tenkrát funkci náčelníka Hlavního štábu čs. armády. V doprovodu měl místo též generál Josef Syrový, legionář a hrdina od Zborova, a také generální inspektor čs. armády Josef Svatopluk Machar, známý též (a hlavně) jako přední český básník. V Pardubicích měl jednoho ze svých přátel, primáře nemocnice MUDr. Františka Messanyho, který mj. Macharovi před časem jako lékař zachránil ošklivě poraněnou ruku.

Když se konečně kolona aut s touto slavnostní svitkou vydala od nádraží do historického centra, vítaly vzácného hosta podél cesty davы lidí. Jakmile se auta objevila na dnešní třídě Míru (tehdy Wilsonově), z ochozu Zelené brány se rozezvučely fanfáry trubačů zdejší tělovýchovné jednoty Sokola. Při vjezdu do centra stála uprostřed náměstí a směrem k radnici nastoupená jednotka z posádky pardubického jezdeckého pluku a na chodnících kolem dokola náměstí spousta diváků. U radnice se tísnily zástupy dívek oblečených v národních krojích (tehdy to byla velká móda); k počtům vzácného hosta se tu pod svým praporem seřadili Sokolové a nemohli chybět ani legionáři z Pardubic a okolí. Při příjezdu automobilů začala hrát vojenská hudba, která sem dorazila z Vysokého Mýta. Na začátku slavnostního ceremoniálu zazněla státní hymna a maršál Foch vykonal přehlídku zmíněné čestné jednotky jezdecké. Na schodech radnice hosta přivítali starosta města s radními a delegaci doprovodili do zasedacího sálu (dnešní tzv. historický sál), kde čekali členové městského zastupitelstva.

Uvítací projev přednesl francouzsky starostův náměstek a současně ředitel reálného gymnázia prof. Emanuel Hlavatý. Vyzdvihl zásluhy francouzské armády na porážce urputného nepřitele a tím na záchraně civilizace a o osvobození utlačovaných národů; vyjádřil také vděk francouzské armádě za vojenskou misi, jež účinně pomohla položit základy čs. armády. Maršál Foch vyjádřil potěšení z příležitosti navštívit starodávno Pardubice, poděkoval za vřelý přívítání a připomněl statečné legionáře z řad místních, kteří přispěli k vítězství ve válce a ke svobodě národa. Vyjádřil také dík, že za francouzsko-pruské války roku 1871 našlo v Pardubicích útočiště několik francouzských důstojníků, kteří uprchli z pruského zajetí. K tomu snad dodejme, že k těmto událostem měl Foch osobně určitě blízko. Ona válka byla totiž spjata s úplnými začátky jeho vojenské kariéry.

Po krátké besedě přítomných se vzácný host rozloučil. Na památku dostal krásnou dřevěnou kazetu ozdobenou intarsiemi místního intarsisty J. Forchtsama, ve které byl v kůži vázaný svazek nedávno vyšlých Dějin Pardubic od prof. Josefa Sakaře a umělecky ztvárněné album fotografií města. Potom se vydal s doprovodem auty na nádraží, aby pokračoval vlakem do Bratislavy. I tehdy jej obyvatelé města, kteří kupodivu v hojném počtu vytrvali na ulicích, zahrnovali ovacemi, což dvaasedmdesátiletého maršála očividně dojmalo, jak to naznačuje jedna vzácně dochovaná fotografie. Pardubičtí si tenkrát, jak se ukazuje, dokázali hrdiny, který rozhodujícím způsobem přispěl k ukončení strašné války, náležitě vážiti.

Po celou dobu tohoto ceremoniálu kroužilo nad městem 14 vojenských letadel. Byla v tom asi nějaká symbolika, která nám uniká. Den předtím v Praze se totiž Foch též účastnil vojenské letecké přehlídky ve Kbělicích. A tak jenom dodejme, že tři z těch 14 letadel nad Pardubicemi musely při návratu do Prahy nouzově přistát na loukách u Starých Čivců a teprve po odstranění závady mohly odletět na domovskou základnu.

Návštěva maršála Focha 16. května 1923 znamenala po návštěvě prezidenta Masaryka 23. – 24. září 1922 druhou oficiální státní návštěvu Pardubic za éry samostatného Československa. Byť krátká, ale nebyla o nic méně slavnostní.

František Šebek

Křížovka o ceny

Parforsní hon (z franc. par force de chiens – silou psů) byla předem připravená štvance, kdy šlechtická společnost na koních ve **TAJENKA** sledovala vystopovaného nebo předem odchyceného a ze schránky vypuštěného jelena prchajícího před psí smečkou, s cílem ho zcela vyčerpat a neschopného dalšího unikání zabít tesákem, nebo v pozdějších letech jen vyčerpat tak, že již nebyl schopný dalšího útěku, a pak jej vrátit zpět do jeho původního prostředí. Primárně se využívají velcí honiči, jako jsou angličtí a američtí foxhoundi, využívali se ale i biglové.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: **VASURY KOLESA**. Výhercem se tentokrát stal pan Jan Kronk. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na tiskovém úseku na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	DOMÁCÍ OHNIŠTĚ	HROB	ZNAČKA OSMIA	UDĚLAT	Pardubice	DOKOLA	VYSOKÁ KARTA	SLABIKA POPEVKU	Pardubice	VÝSTŘEDNOST	LETOUN	HINDUISTICKÝ BŮH
VAZBA STŘECHY					SLONÍ ZUB				OZN.ELEKTRO- AKUPUNKTURY DLE VOLLA			
RANNÍ VLÁHY					SYMETRÁLA				ŘÍMSKY 16			
					VŮNĚ				VÝROBCE KAROSÉRIÍ			
SPZ BŘECLAVI			BICYKL					OBEC V OKR. PRACHATICE				
			NESMYSLNĚ PLÁCATI					ŘECKÉ PÍSMENO				
Pardubice	NÁSTROJ NA ZPRACOVÁ- NÍ LNU	PŘEDLOŽKA					ŠLECHTICKÝ TITUL					
		TUREK					DRUH KARTY					
TAJENKA												
MUŽSKÉ JMÉNO						ČÁST MOLEKULY					NÁZEV NEZNAMÉ	CHLAPEC (ANGL.)
						RMUT						
ZLODĚJSKÝ TRIK					VÁPENCOVÉ ÚZEMÍ					INVESTIČNÍ BANKA		
					INICIÁLY KŇAŽKA					ČESKÁ ARMÁDA		
LOTYŠSKÁ MĚNA PŘED EUREM				JMÉNO ČÍNSKÉ- HO VŮDCE				DRUH STANU				
NADNÁRODNÍ ROPNÁ SPOLEČNOST V ITÁLII				CHUCHVALEC				BRVY				

